

The background of the book cover is a vibrant, colorful illustration. On the left, a large dragon with purple and blue scales and a red eye looms. In the center, a grey wolf with glasses and a red party hat is visible. On the right, a purple rooster with green glasses and a purple beaded necklace is shown. In the foreground, two anthropomorphic mice stand holding hands. The girl mouse on the left has a purple ponytail and wears a purple dress. The boy mouse on the right has a brown heart-shaped patch on his forehead and wears a red and white jacket with blue pants. The background is a warm, golden-yellow glow with a castle silhouette in the distance.

Maxi & Helium

IN HET MAGISCHE
DIERENRIJK
LESBRIEF

AUTEUR

Camilla Brinck

ILLUSTRATOR

Jan Jager

LESBRIEF DOOR

Malin Weddberg

DOELGROEP

6-9 jaar

CAMILLA BRINCK

VAN DE SCHRIJFSTER CAMILLA

Het is mijn droom om de wereld een klein beetje beter te maken. Een wereld waarin wij mensen meer aandacht voor elkaar hebben. Een wereld waarin we eigenschappen en acties zoals behulpzaamheid, respect, vriendelijkheid, vrijgevigheid, moed, waardering, begrip voor elkaar en burgermoed op waarde schatten. Burgermoed lijkt misschien een ingewikkeld woord, maar het gaat erom dat je durft op te komen voor iets waar je in gelooft, dat je voor anderen opkomt. Zoals er iets van durven te zeggen als iemand gepest wordt. Voor mij hoort dat bij de basis van een goed mens zijn.

Als we elke dag ons best doen om goed te zijn, dan wordt onze wereld een betere, mooiere en liefdevollere plek om in te leven.

Het mooie is dat jij en ik er ook invloed op hebben, door zelf te proberen een zo goed mogelijk mens te zijn. Dat betekent niet dat je jezelf in allerlei bochten moet wringen om anderen gelukkig te maken terwijl je ondertussen jezelf vergeet. Je kunt anderen pas helpen als het met jou goed gaat.

Soms is het verleidelijk om je eigen problemen even te parkeren als je niet zo lekker in je vel zit, en iemand anders te helpen. Als je iemand helpt, krijg je er liefde en kracht voor terug.

Maxi & Helium zetten elke dag hun beste muizenpootje voor. Soms lukt het goed en soms lukt het minder goed, net zoals bij iedereen. Het gaat er niet om dat je perfect bent, het gaat erom dat je je best doet.

Nu komen we bij een geheim. In dit boek zitten veel geheime en goede boodschappen die je als lezer aan het denken zetten over wat goed en slecht is, die je laten merken wat je voelt en die je je laten afvragen wat jij in verschillende situaties gedaan zou hebben. Je wordt dus niet alleen een magische en spannende sprookjeswereld ingetrokken, je leert ondertussen zonder er erg in te hebben ook nog dingen zoals eigenwaarde, moed, behulpzaamheid, creativiteit en vertrouwen op je onderbuikgevoel, om maar een paar dingen te noemen.

Maxi & Helium wensen je het allerbeste en delen graag hun gedachten met je en laten je zien welke fouten ze gemaakt hebben, zodat je van hen kunt leren. Een van de belangrijkste dingen die ze geleerd hebben, waarvan ze hopen dat jij die ook leert, is: als je je naar voelt over iets, praat er dan met iemand over. Dan voel je je daarna altijd beter en er is altijd hulp te vinden. Samen staan we sterk en jij bent geweldig. Dat mag je nooit vergeten!

/ Camilla Brinck

INTRODUCTIE

Deze lesbrief bevat oefeningen die het begrijpend lezen van jouw leerlingen helpen te ontwikkelen en daarmee ook hun leesplezier. Bijvoorbeeld door, door te werken aan woordbegrip, te oefenen met het toepassen van leesstrategieën om begrijpend te lezen en door verbanden te leggen.

Opdrachten over woordbegrip en oefeningen voor begrijpend lezen vind je op de pagina's 7 – 14.

Het thema van het verhaal is niet alleen een spannend avontuur en een mysterie, maar ook: vriendschap, vriendelijkheid, samenwerken en behulpzaamheid, nieuwsgierigheid, goed en kwaad, moed en het gevoel van eigenwaarde etc.

Hierdoor is het verhaal over de kleine muisjes een goed uitgangspunt om met kerndoelen te werken.

Oefeningen en opdrachten over kerndoelen vind je op de pagina's 15- 17.

HET VERHAAL

'Maxi & Helium in het magische Dierenrijk' gaat over de tweelingmuisjes Maxi & Helium die op een gevaarlijke, maar belangrijke missie worden gestuurd. Ze moeten de verdwenen Gouden Kaas vinden en de inwoners van het Dierenrijk redden van de Jachtduiven en al het kwaad. In het eerste deel leren we Maxi & Helium kennen, die bij Camilla in huis wonen. Ze weten niet hoe ze daar terecht zijn gekomen, maar vreemd genoeg kunnen de muizen praten en kan Camilla hen verstaan. Op een dag ontdekken ze een gat in de muur dat leidt naar een andere wereld... het Dierenrijk.

BEGRIJPEND LEZEN

Voorbeelden van handige strategieën voor begrijpend lezen zijn het voorspellen van het plot, nieuwe woorden en uitdrukkingen ontdekken, vragen over de tekst stellen, onduidelijkheden ophelderen en de inhoud van de tekst samenvatten. Maar vergeet niet dat de inhoud van de tekst het belangrijkste is, en niet de strategie zelf.

Het leggen van verbanden tussen teksten is ook een manier die je kunt inzetten om de tekst duidelijk te maken voor leerlingen. Tijdens het lezen stop je om de tekst met andere teksten te vergelijken (tekst-naar-tekstverbindingen), om de tekst met je eigen ervaringen te vergelijken (tekst-naar-mijzelfverbindingen), om de tekst met de wereld om je heen te vergelijken (tekst-naar-wereldverbindingen).

Het is jouw taak als leerkracht om te laten zien hoe je dit doet. Dat kan bijvoorbeeld door hardop te denken en jouw leerlingen te vertellen hoe je denkt en wat je voelt als jullie een tekst lezen. En dan praat je samen over de inhoud van de tekst. Het gesprek over de tekst moet gestructureerd en duidelijk zijn, en iedereen moet er op zijn eigen niveau aan kunnen meedoen.

Lees hardop en lees in tweetallen, bespreek en reflecteer samen! Het belang van samen lezen en hardop lezen kan niet genoeg benadrukt worden. Door de ervaringen die leerlingen opdoen als ze samen lezen, ontwikkelen ze handvatten die ze later kunnen toepassen bij hun eigen leesactiviteiten.

Alle oefeningen in de lesbrief zijn ingedeeld in wat je voor, tijdens en na het lezen kunt doen. De vragen over begrijpend lezen zijn ingedeeld in:

Op de regels – het antwoord staat in de tekst

Tussen de regels – het gaat er hier om dat je zelf conclusies kunt trekken en ‘tussen de regels door’ kunt lezen.

Voorbij de regels – hier denk je zelf verder na over en reflecteer je op de tekst.

Onder elk hoofdstuk vind je oefeningen met begrijpend lezen.

VOOR HET LEZEN

- Bekijk samen het omslag van het boek. Kijk naar de illustratie en lees de titel. Waar denken jullie dat het boek over zal gaan? Vraag de leerlingen om hun antwoord uit te leggen door bijvoorbeeld zelf te laten zien en uit te leggen waarom je zelf dit of dat vindt of denkt. Je kunt ook vragen: 'Waarom vind je dat?' of 'Wat denk je nu?'.
- Op het omslag staat Camilla Brinck. Waarom staat die naam hier? Wie is zij?
- Bereid het lezen van elk hoofdstuk voor door de moeilijke woorden en uitdrukkingen vast door te nemen. De moeilijke woorden vind je onderaan de hoofdstukken vanaf pagina 9.
- Denk er ook aan dat sommige woorden het best te begrijpen zijn in de context. Die kun je beter behandelen tijdens het lezen.

TIJDENS HET LEZEN

- Leg verbanden tussen de tekst. Stop tijdens het hardop lezen op geschikte momenten en leg verbanden tussen:
- Andere teksten: doet deze tekst jullie denken aan iets anders dat we gelezen hebben? Verhalen over pratende dieren (Dog Man) dieren en mensen die met elkaar bevriend zijn, verhalen waar de hoofdpersonen andere werelden bezoeken (Narnia).
- De eigen ervaringen van leerlingen: wat herkennen we, zoals bijvoorbeeld de thuisomgeving, de tuin, vrienden? Het probleem met Sigge de kat: zou hij aardiger zijn als hij gewoon mee zou mogen spelen? Hebben de leerlingen ervaring met iets wel graag willen doen, maar dat niet durven?
- De buitenwereld: waar laat het verhaal ons over nadenken als het gaat om de buitenwereld? Bijvoorbeeld: Iemand/Iets waar je bang voor bent. Werelden/omgevingen waar je niets vanaf weet.

Laat de kinderen zelfstandig lezen, werk op dezelfde manier en bepaal vooraf steeds dat jullie na elk hoofdstuk of een deel van een hoofdstuk de tekst bespreken.

- Vraag de leerlingen om te stoppen met lezen als ze iets niet begrijpen. Dan kunnen ze jou of een klasgenoot om hulp vragen.
- Vraag de leerlingen om woorden te omcirkelen (of op te schrijven, of hun hand op te steken om het te vragen) die moeilijk te lezen of te begrijpen zijn en bespreek ze allemaal.
- Vraag de leerlingen om een zin of alinea die ze niet begrepen hebben nog eens te lezen.

NA HET LEZEN

- Laat de leerlingen vragen beantwoorden over begrijpend lezen (zie verderop). Laat de leerlingen hun eigen vragen bedenken. Bespreek en beantwoord samen de vragen in de klas. Veel open vragen hebben geen vaststaand antwoord, ze zijn er juist om gedachten op te roepen en samen met de klas te reflecteren en verder te discussiëren. Vragen die zich extra goed lenen voor een kringgesprek hebben achter de vraag in het rood: 'Bespreek dit samen' staan. Gebruik de IDA-methode, zie verderop.
- Laat de leerlingen de tekst samenvatten. Bespreek hoe het begon, wat er daarna gebeurde en hoe het verhaal afliep. Dit kan om een enkel hoofdstuk gaan, maar ook om het hele boek als jullie dat uitgelezen hebben.

DE IDA-METHODE

IDA staat voor Individueel, in Duo's en Allemaal. Het is een goede methode die je bij alle vakken kunt toepassen met als doel het versterken van de communicatie tussen leerlingen en het zet hen aan tot denken. De methode laat het zelfvertrouwen van kinderen groeien en laat zien dat ieders stem en perspectief ertoe doet.

Bij stap 1 moeten de leerlingen in hun eentje nadenken en zelf ideeën formuleren (schriftelijk, met beeld of op welke manier dan ook die past bij het actuele onderwerp of de actuele vraag). Daarna werken ze in duo's om te oefenen met het voeren van een dialoog of een discussie. Als laatste houden ze een klassikaal gesprek.

SUGGESTIES VOOR VRAGEN OVER BEGRIJPEND LEZEN (PER HOOFDSTUK)

hoe alles begon

- Waarom wilden de Jachtduiven Maxi & Helium ontvoeren? (op de regels)
- Wat voor een soort tunnel is een tunnel tussen tijd en ruimte volgens jou? (tussen de regels)
- Welke kennis hebben Maxi & Helium meegekregen van hun ouders toen ze naar de Mensenwereld werden gestuurd? Wat zouden ze moeten weten over onze wereld om zich hier te kunnen redden? (voorbij de regels) Bespreek dit samen.

Moeilijke woorden en uitdrukkingen: vastbesloten, hun geheugen is gewist, de macht in het rijk overnemen, vredig

hoe zijn we hier beland?

- Waarom moeten muizen als kind leren dat ze moeten uitkijken voor mensen? (op de regels)
- Wat zorgt ervoor dat Maxi uiteindelijk toch onder de bank uit kruipt? (op de regels)
- Waarom kunnen Maxi & Helium niet aan Camilla uitleggen waar ze vandaan komen? (tussen de regels)
- Er is een gevaar dat Maxi & Helium bedreigt. Wat is dat voor gevaar? (op de regels)

Moeilijke woorden en uitdrukkingen: pluizige, ingespannen, verlangend, zorgen voor het eten, verrassend, deinsde terug, beledigd, ijde, bekomen van de schrik, bonzend hart

Een gat in de muur

- Wat is er achter het gat in de muur? (op de regels)
- Maxi & Helium zijn klein en waren op dat moment erg bang. Maar dat weerhield hen er niet van om te zeggen wat ze vonden en dachten. Waarom niet, volgens jou? (tussen de regels)
- Helium kan haar eigen adem horen als ze in de grote zaal staat. Is het weleens zo stil geweest dat jij jezelf hebt horen ademen? Hoe kwam dat? (voorbij de regels) Bespreek dit samen.
- Maxi is argwanend als hij over het koninkrijk hoort dat van hem en Helium zou zijn. Waarom is hij dat, denk je? (tussen de regels)
- Wat voor dier is Ta-Ta? Beschrijf hem. (op de regels)
- Wat zijn de verschillen tussen een weerwolf en een wolf? (voorbij de regels)
- Hoe is het mogelijk dat Ta-Ta zo lang gewacht heeft (202 jaar) op Maxi & Helium? (op de regels)

Moelijke woorden en uitdrukkingen: zelfverzekerd, moed verzamelen, het klopte en bonkte, wervelvind, zonder waarschuwing, kroonluchter, boogvormige, kaarsrecht in de houding, glimp, sierlijke, besluipen, landschap, uitzicht, glooiende weilanden, horizon, te mooi om waar te zijn

Terug naar de mensenwereld

- Waarom moesten Maxi & Helium het Dierenrijk opeens verlaten? (op de regels)
- Charlie is een mengelmoes. Wat betekent dat? (op de regels)
- Hoe weet Ta-Ta dat een van de glimwormen zich niet lekker voelt? (op de regels)
- Waarom wil Maxi niet dat Helium aan Camilla vertelt wat ze beleefd hebben? (tussen de regels)
- Waarom is het moeilijk om een geheim te bewaren? (voorbij de regels)

Moelijke woorden en uitdrukkingen: sloeg de stromende regen tegen het raam, stotterend, als vanzelf, trilden zoals grassprietten in de wind, binnenplaats, stijlvolle, babbelgevaar, huiverde, babbelaanval

Kleurenblinde muizen

- Hoe noemt Maxi een tandenborstel? (op de regels)
- Hoe komt het dat Maxi trots is op het feit dat hij kleurenblind is? (tussen de regels)
- Helium & Maxi besluiten dat het goed gaat met hun mama en papa, terwijl ze helemaal niet weten waar hun ouders zijn. Waarom besluiten ze dit, denk je? (tussen de regels)
Bespreek dit samen.

Moelijke woorden en uitdrukkingen: uitgeput, overtuigd, bijzonder, ergernis, ooghoek, kuif, ijdel, haastig

Middelnacht

- Waar komt het nieuwe gat in de muur tevoorschijn in het huis van Maxi & Helium? (op de regels)
- Helium vindt dat Tante Giralдина's stem als een lang stuk uitgerekt kauwgom klinkt. Hoe zou dat klinken? (voorbij de regels)
- Hoe komt het dat iedereen in het Dierenrijk lijkt te weten wie Maxi & Helium zijn, terwijl het voor de muizen allemaal nieuwe ontmoetingen zijn? (tussen de regels)
- Waarom moeten Maxi & Helium zich insmeren met slakkenpoep? (op de regels)

Moelijke woorden en uitdrukkingen: sperde zijn ogen open, gefascineerd, kaarsrecht, kabbellende pianoklanken, opluchting, binnen de kortste keren

De jachtduiven komen eraan!

- Hoe weten Maxi & Helium en Tante Giralдина dat de Jachtduiven eraan komen? (op de regels)
- Waarom vindt Ta-Ta dat Maxi & Helium moedig zijn? (tussen de regels)
- Tante Giralдина klinkt soms boos, maar ze zegt alleen maar duidelijk wat ze bedoelt. Ken jij iemand die boos kan klinken, terwijl hij/zij dat helemaal niet is? (voorbij de regels)
- Wat is het verschil tussen boos zijn en duidelijk zijn? (voorbij de regels) Bespreek dit samen.

Moeilijke woorden en uitdrukkingen: nieuwsgierig, douchegordijn, streng, kletterend metalen geluid, stokstijf stil, op een toon die geen tegenspraak duldde

In de keuken van tante Giralдина

- Hoe redde Bruintje Ossenvoet het leven van een vogelfamilie? (op de regels)
- Waarom wil Ta-Ta dat Maxi & Helium het Dierenrijk steeds maar heel kort bezoeken? (tussen de regels)
- Hoe komt het dat Helium besluit dat ze Ta-Ta en Tante Giralдина kan vertrouwen? (op de regels)

Moeilijke woorden en uitdrukkingen: konden ze hun ogen nauwelijks geloven, salto, hinkend, doneren, lachen nauwelijks inhouden

Ruzie in de tuin

- Zouden Maxi & Helium Sigge moeten vragen of hij wil spelen? Wat denk jij dat Sigge wil? (voorbij de regels) Bespreek dit samen.
- Waarom vinden Maxi & Helium het zo leuk om alleen thuis te zijn? (tussen de regels)
- Wat voor geluid hoor je bij Maxi & Helium thuis als Ta-Ta weer een nieuw gat stuurt? (op de regels)
- Wat hopen Maxi & Helium te weten te komen als Ta-Ta zegt dat hij de waarheid zal vertellen? (op de regels)

Moeilijke woorden en uitdrukkingen: niet goed snik, komt altijd tevoorschijn, zuchtend, als twee zonnetjes te stralen, galmende gong, glimlachte zijn bek vol tanden bloot

De geheime contactpersoon van ta-ta

- Waarom noemt de wandelende tak Maxi 'prins'? (tussen de regels)
- Wat bedoelt Rupsje als hij zegt dat iedereen zo blij is dat de muizen TERUG zijn in het Dierenrijk (tussen de regels)?
- Waarom klinkt de stem van Rupsje zo vreemd? (op de regels)
- Wat denk je dat Ta-Ta bedoelt als hij tegen Larvis zegt dat ze voor het goede moeten vechten? (tussen de regels) Bespreek dit samen.

Moelijke woorden en uitdrukkingen: wat een eer, goudkleurig beslag, de heerlijke geur van bloemen kwam hen tegemoet als een wolk parfum, verrukt, dromerig, goud waard zijn, warrig, uit de nevel, behendig, noodgang, geamuseerd

Het fluisterveilige huis

- Waarom brengt Ta-Ta de muisjes naar het fluisterveilige huis? (op de regels)
- Waarom durven de Jachtduiven niet bij het fluisterveilige huis te komen? (op de regels)
- Wat verwacht jij dat Ta-Ta aan Maxi & Helium zal vertellen? Waarom is hij van tevoren zo zenuwachtig? (tussen de regels)

Moelijke woorden en uitdrukkingen: gammele, parasieten, achterdochtig, elk woord zorgvuldig afwoog, driftaanvallen, opgekropte woede, duisternis

De waarheid over papa en mama

- Wie heeft ervoor gezorgd dat Maxi & Helium bij Camilla terecht zijn gekomen? (op de regels)
- Waarom weet niemand waar de Gouden Kaas is? (op de regels)
- Waarom kunnen alleen Maxi & Helium de Gouden Kaas vinden? (op de regels)
- Waarom zegt Maxi dat ze nog heel veel dingen te doen hebben daarboven in de Mensenwereld en dat het wel even kan duren voor ze weer terugkomen in het Dierenrijk. (op de regels)
- Heb je weleens een smoes bedacht of iets anders de schuld gegeven om te voorkomen dat je iets vervelends of moeilijks moest doen? Wat voor iets was dat en waarom deed je dat? (voorbij de regels) Bespreek dit samen.

Moelijke woorden en uitdrukkingen: verantwoordelijkheid, hadden gesmeed, automatisch, stamelde, troostend, hielden hun adem in, bloedserieus, probeerde als een echte grote broer te klinken

De bladspreker en spotje

- Hoe gaan de bladspreker en Spotje Maxi & Helium op hun reis helpen? (op de regels)
- Waarom denk je dat Ta-Ta de reis die Maxi & Helium gaan maken de belangrijkste en gevaarlijkste opdracht van hun leven noemt? (tussen de regels)
- Helium is bang en kijkt tegelijkertijd uit naar de volgende keer dat ze naar het Dierenrijk gaan. Weet je waarom? (tussen de regels)
- Heb jij je ook weleens zo gevoeld, dat je zenuwachtig bent, maar er ook naar uitkijkt om iets te gaan doen? (voorbij de regels) Bespreek dit samen.

Moeilijke woorden en uitdrukkingen: zoeken naar een speld in een hooiberg, trillen, hoognodig, zendertje, missie, brommend, angstaanjagend, spiegelgladde, bespioneerden

Wil je meer weten over de magische wereld
van Maxi & Helium? Ga naar
kinderboeken.nl/maxienhelium of scan de
QR-code!

